

Merak Ediyorum

**ÇEVRE İÇİN NE YAPABİLİRİM
MERAK EDİYORUM!**

Ersin Nazif Gürdoğan Anadolu Lisesi
TEMA Gönüllüleri Dergisi
Sayı:2

**TEMİZLİK
ÜRÜNLERİNİN
İÇİNDE NE VAR?**

Çevreyi kirlüten ve
sağlığımızı bozan kimyasallar
yanı başımızda/6

**EVDE ATIK
YÖNETİMİ NASIL
OLMALI?**

Atıklarımızı çöpe atarken bir
daha düşünelim/9

**FOTOĞRAFTA
HANGİ CANLIYI
GÖRÜYORSUNUZ?**

Bitkilerin ekosistemdeki
önemi/16

İÇİNDEKİLER

03 - ÇEVRE

04 - ÇEVRE SLOGANLARI VE RESİMLER

05 - TEMİZLİK MALZEMELERİNİN İÇİNDE NE VAR?

06 - SULARI KİRLETMEYEN TEMİZLEYİCİ

07 - HANGİ ATIK HANGİ KUTUYA ATILIR?

08 - EVDE ATIK YÖNETİMİ NASIL OLMALI?

13- DOĞA GÖZLEMİ

14 - FOTOĞRAFTA HANGİ CANLIYI GÖRÜYORSUNUZ?

15 - TEMA GÖNÜLLÜLERİ OKUL BAHÇESİNE FİDAN DİKTİ

16 - DERGİDE EMEĞİ GEÇENLER

ÖN SÖZ

Herkese merhaba , “Merak Ediyorum” dergimizde bolca çevreden bahsettik. Çevre nedir ? Çevremiz için neler yapabiliriz? Doğamızı nasıl korurum ? Geri dönüşüm için neler yapmalıyım? Gibi soruları ele alarak cevaplar aradık.

Araştırmalarımızın sonunda bulduğumuz bütün cevaplara dergimizde yer verdik. Biz öğrendik sizde öğrenin istiyoruz.

Sudenaz Karakuş

ÇEVRE NEDİR ?

Çevre, dünya üzerinde yaşamını sürdüren canlıların hayatları boyunca ilişkilerini sürdürdüğü dış ortamdır. Temiz bir çevrede yaşamak her insanın hakkıdır. Sağlıklı bir toplum oluşturulması ancak çevre sorunlarının çözülmesiyle mümkündür.

ÇEVRE KİRLİLİĞİ NEDİR ?

Canlıların dış ortamının bozulmasına sebep olan maddelerin hava, su ve toprağa karışmasıdır.

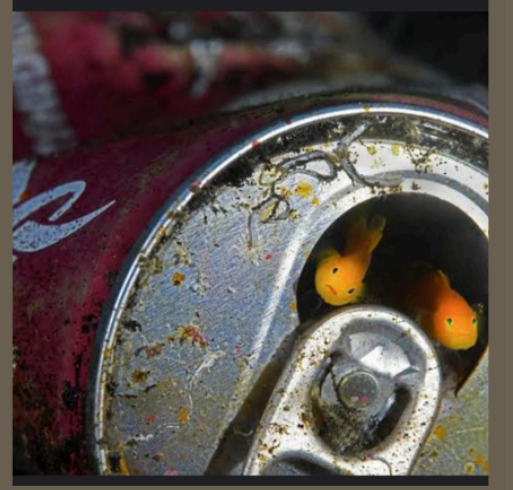

ÇEVRE KİRLİLİĞİNİN EN ÖNEMLİ NEDENLERİ

- * Hızlı nüfus artışı,
- * Plansız kentleşme,
- * Plansız endüstrileşme,
- * Doğal kaynakların ölçsüz kullanılması olarak sıralanabilir.

Dünya
Senin
Evin

Dünya
için el ele
ver

Çevrene
sahip çık,
geleceğini
koru

Temiz hava
geleceğimizi
4 korur

Çevre bize
emanet,
geleceğe
mirastır.

D İ K K A T !

Temizlik malzemelerinin içinde ne var?

SLS

Şampuan, duş jeli, diş macunlarında bulunur.

Üreme sistemi sağlığını bozar.

Saç, deri ve dişlere zarar verir.

Yüzey aktif maddeler (sürfaktan)

Deterjanlarda, çamaşır yumuşatıcılarında, şampuan ve saç kremlerinde, diş macunlarında kullanılırlar. Deride kuruluğa, kızarıklığa, kaşıntıya neden olabilir. Biyolojik olarak parçalanana dek

su altı yaşamı için zehirlidir.

SLES

Kozmetik ürünlerinde bulunur.

Kalp, karaciğer ve böbrekleri

olumsuz etkiler.

Fosfat

Günlük hayatta kullandığımız deterjanların %30'undan fazlasını fosfatlar oluşturuyor. Mide bulantısı, ishal ve deri tahrişine neden olur.

Çamaşır suyu

Üreme, endokrin ve bağışıklık sistemi hastalıklarına neden olabilir. Akciğerleri ve deriyi tahriş eder. Çevreye saldığı bileşenler kanserle ilişkilendirilmiştir. Evde çocuk zehirlenmelerinin başlıca sebebidir. Amonyaklı ürünlerle, sirke, limon suyu ve diğer asitlerle karıştırıldığında zehirli gazlar oluşturur.

DUYARLI OL!

Evimizi temizlerken doğayı kirletmeyelim

Kullandığımız kimyasal temizleyiciler, sağlığımızı bozuyor ve çevremizi kirletiyor. Suları kirletmeyen ve sağlığımıza olumsuz etkisi olmayan malzemeler vardır.

Bu malzemeler anneannelerimizin babaannelerimizin zamanında kullanılıyordu zaten.

Suları kirletmeyen temizleyici

1 ölçü karbonat, 1 ölçü çamaşır sodası, 1 ölçü limon tuzu, yarım ölçü arap sabunu, yarım ölçü boraks ve 2-3 damla çay ağacı yağı karıştırılır ve bir miktar sıcak suyla erifilir. Temizleyicimiz hazır...

Doğa Bizim Gerçek Evimiz

1. Karbonat: Beyazlatıcı etkisi vardır.
2. Çamaşır sodası: Kir sökücüdür.
3. Limon tuzu: Suyun kirecini çözer.
4. Arap sabunu: Bitkisel kaynaklardan elde edilen doğal bir sabundur.
5. Boraks: Mikrop öldürücü, küf yok edici bir dezenfektandır.
6. ay ağacı yağı: Hem mikrop öldürücü hem de hoş koku verir.

öncesi

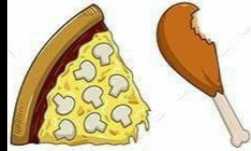

sonrası

ÖNEMLİ!

Hangi atık hangi kutuya atılır?

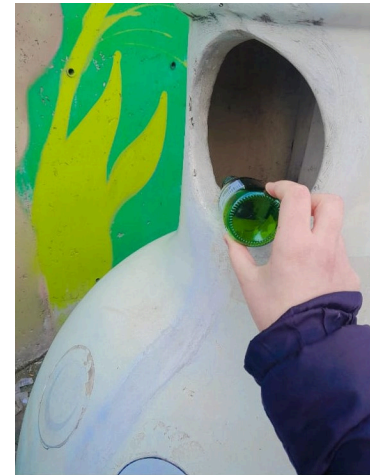

EVDE ATIK YÖNETİMİ NASIL OLMALI?

**ATIKLARIMIZI ÇÖPE ATARAK
GERÇEKTEN KURTULMUŞ
OLUYOR MUYUZ?**

SİZE BİRKAÇ ÖNERİMİZ VAR...

**Plastik,
metal,
kağıt, cam
atıklarımızı
belediyenin
atık
kutularına
atabiliriz...**

**Giyemediğimiz
kıyafetleri
belediyenin
tekstil geri
dönüşüm
kutularına
atabiliriz...**

Kompost Nedir?

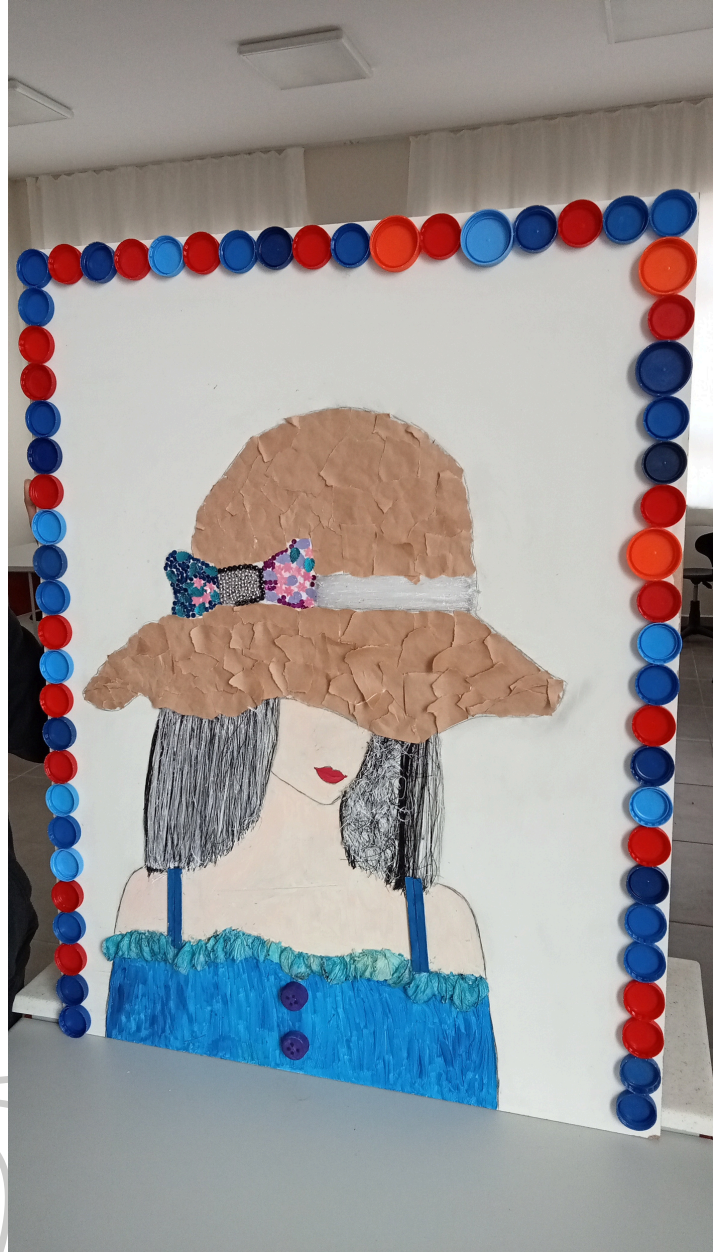
Sebze meyve atıklarının nemli-oksijenli ortamda bozunarak dönüştüğü organik gübredir. Yani sebze meyve atıklarını geri dönüştürerek bitkilerimize gübre üretebiliriz...

**Pilleri,
atık pil
kutularına
atabiliriz...**

**Atıktan
sanat
yapabiliriz...**

Eski havlulardan çanta yapıp değerlendirebiliriz...

ESKİ HAVLUDAN ÇANTA YAPIMI

1-) Malzemeler: Eski bir havlu , makas, ip ve iğne

2-) Görselde olduğu gibi havlunuzun kenarını kesin

3-) Sonra diğer kenarı da kestirin

4-) İki uzun parça oluşacak bu parçalar çantanızın kulp kısmı

5-) Bu iki parçayı kenara koyduktan sonra havlunun ön yüzü terse gelecek şekilde iki kenarını da dikiyoruz

6-) İki kenarını diktığımız havluya daha önce kestığımız kulp kısımlarından bir tanesini alarak çantanın kenarlarına dikiyoruz

7-) Diğer kulpu da alarak çantanın diğer tarafına dikiyoruz

8-) İki kulpu da diktikten sonra çantanızı ters çevirin

9-) Elinizde artık bir çanta var çantanızı istediğiniz gibi süsleyebilirsiniz

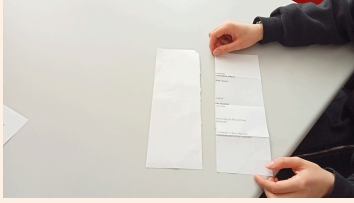

Tek yüzü boş olan atık kağıtlardan not defteri yapabiliriz...

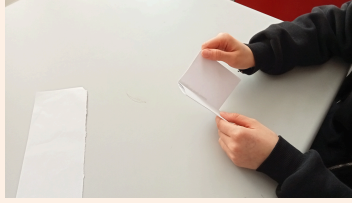

ATIK KAĞITLARDAN NOT DEFTERİ YAPIMI

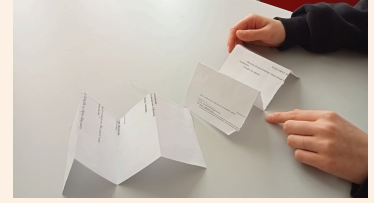
1. Kağıdı görseldeki gibi
boyuna ikiye ayırın

2. Her bir parçayı
dörde katlayın

3. Görseldeki hale getirin

4. İki parçayı yazılı yüzleri
birbirine bakacak şekilde
yapıştırın

5. Not defterinin kapağı için
başka bir kağıdı görseldeki gibi
enine ikiye ayırın

6. Tek parçasını alıp not
defterini görseldeki gibi içine
koyun. Burada not defterinin
boyuna göre kapağı katlıyoruz.

7. Not defterini bu kez
de görseldeki gibi koyup
kapağın enini not
defterine göre katlıyoruz

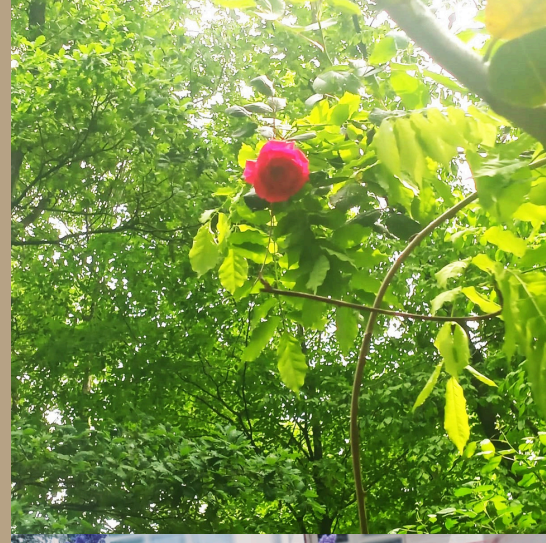
8. Kapakta katlamalar sonucu
oluşan kulakçıklara not
defterinin ilk ve son
sayfalarını geçiriyoruz.

9. Not defterimizi
istediğimiz gibi süslüyoruz.

10. Not defterimiz hazır.

doğa
gözlemi
doğayı
gözlemleyip
yavaşlamak
hayatın
anlamını ve
tadını
arttırır.

FOTOĞRAFTA HANGİ CANLIYI GÖRÜYORSUNUZ?

BİZ BU FOTOĞRAFTA
SADECE AĞAÇ
GÖRMÜYORUZ.
AYNI ZAMANDA
KARBONDİOKSİT DENEN
SOLUNUM ATIĞINDAN
BESİN ÜRETEN VE
ATMOSFERDEKİ OKSİJEN
KARBONDİOKSİT
DENGESİNİ SAĞLAYARAK
HAVAYI TEMİZLEYEN
MÜKEMMEL CANLILARI
GÖRÜYORUZ...

Biyoloji derslerinde öğrendiğimiz fotosentez olayı ekosistem için çok önemlidir. Oksijenli solunum yapan canlıların atığı olan karbondioksiti alan bitkiler, güneş ışığını da kullanarak besin üretmektedir. Atıktan besin üreten bu canlılar en mükemmel geri dönüşüm ustalarıdır.

Ayrıca atmosferdeki oksijen-karbondioksit dengesini de sağlayarak havayı temizlerler.

ERSİN NAZİF
GÜRDOĞAN
ANADOLU LİSESİ

TEMA GÖNÜLLÜLERİ OKULUMUZUN BAHÇESİNE FİDAN DİKTİ...

- 1 - Ağaçlar sera etkisi ile mücadele eder
- 2 - Ağaçlar havayı temizler
- 3 - Ağaçlar oksijen üretir
- 4 - Ağaçlar şehri ve sokakları serinletir
- 5 - Ağaçlar enerji ve su tasarrufu yapar
- 6 - Ağaçlar erozyonu önler
- 7 - Ağaçlar çocukları ultraviyole ışıklardan korur
- 8 - Ağaçlar gıda üretir
- 9 - Ağaçlar iyileştirir
- 11 - Ağaçlar mevsimleri gösterir
- 12 - Ağaçlar ekonomik fırsatlar yaratır
- 13 - Ağaçlar hayvanlar için yuva görevi görür
- 14 - Ağaçlar çirkinlikleri örter
- 15 - Ağaçlar depremden korur

Dergide Emegi Geçenler

- 11D Sudenaz Karakuş
9B Azra Naz Altay
9B Azra Yeter Daşdemir
9C Ela Nur Kocabey
9C Havanur Altuntaş
9C Kader Aylak
9C Sudenur Genç
9C Ezgi Tıknazođlu
9D Hiranur Duman
9D Yazel Keşikci
9D İlayda İkikuyu
9F Arife Rana Şimşek
9F Gizem Karakaş
9F Şeyma Aklan
9F Yağmur Altınkaynak
9G Yurdanur Zehra Yıldırım
9I Betül Esmâ Ahi
9I Ravza Şimşek
9I Yağmur Okcu

Biyoloji Öğretmeni: Pınar Altın

Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni: Gülistan Çakmak

Görsel Sanatlar Öğretmeni: Sevda Helvacı